

Lubomír Hreždovič: „V otázce prodloužení délky koncipientské praxe se setkáváme s poměrně silným odporem.“

eFocus

Předsedou Slovenské advokátní komory není ani půl roku, přesto stihl JUDr. Lubomír Hreždovič v čele prestižní stavovské organizace rozhýbat vody slovenské advokacie. S pevnou oporou předsednictva jde za cílem, který prosazoval už jako místopředseda komory – novelou zákona o advokacii. Co konkrétně se na Slovensku změní? A jaké další vize má v čele Slovenské advokátní komory její předseda?

Předsedou Slovenské advokátní komory jste od 13. dubna, kdy jste nastoupil po současném ministru spravedlnosti. Jaký byl Váš začátek?

„Nejprve bych měl říct, že pro Slovenskou advokátní komoru byla určitým překvapením změna, kterou přinesly předčasné volby a též, že můj předchůdce a kolega, Tomáš Borec, převzal funkci ministra spravedlnosti. Při volbě nového předsedy jsem i já musel zvažovat mnoho aspektů s tím spojených. Nakonec jsem tuto funkci přijal. Pokud se ptáte na období čtyř měsíců, kdy jsem ve funkci, dal jsem si za cíl pokračovat v nastoupených trendech, které jsme si stanovili při zvolení předsednictva v roce 2010. Těžiskem mého působení v této funkci je to, abych pokračoval v trendech, se kterými jsem ztotožněný, a naplnil výzvy, které si předsednictvo dalo.“

A Váš osobní cíl?

„Osobně jsem pocítoval jako deficit, aniž bych chtěl kritizovat vlastní řady, že se vedení advokátní komory vzdalovalo členské základně. Bez vlastního přičinění. Narůstajícím počtem advokátů dochází k tomu, že ne každý vnímá stejně činnost volených orgánů komory. Od předsednictva přes revizní komisi, disciplinární komisi po činnost kanceláře komory. Mnozí naši kolegové ani neví, jaké činnosti každodenně zajišťuje aparát komory.“

A jak s tím chcete pracovat?

„Na to jsou různé metody. Osvětové, propagandistické, mediální, osobní kontakt. Abych to shrnul, je potřeba seznamovat mravenčí práci členy s každodenním chodem komory.“

Abychom to shrnuli, k cílům patří přiblížení komory členům, kterých je v současné době 5300. Jsou ještě jiné cíle, které jsou nezbytné?

„Úloha je několik. Za nosnou úlohu pokládám vydání materiálů v rámci Slovenské advokátní komory. Jeden jsme už splnili, i když nás v něm předčila Česká advokátní komora. Vydání sbírky disciplinárních (kárných) rozhodnutí, jako materiál sloužící k sjednocování rozhodovací činnosti senátů. Je to od roku 2007 do roku 2011. Další velká výzva je zpracování komentáře k zákonu o advokacii. Na Slovensku nebyl od obnovení svobodné advokacie vydaný komentář. Tady nás opět předběhli čeští kolegové (*smích*). Nejdůležitější výzva je samotná novela zákona o advokacii, která přináší několik zásadních změn v životě komory jako takové i v praxi advokátů.“

Pokud vím, příprava novely běží už přes rok.

„Práce na novele zákona o advokacii začaly už v jarních měsících roku 2011. Nemůžu souhlasit s tím, že je to současná, překvapivá iniciativa. Už za předchozího vedení ministerstva spravedlnosti byla vytvořena komise, která pracovala na návrhu novely. Vzhledem k politickým změnám na Slovensku na podzim 2011 komise práci zastavila, ale neznamenalo to, že by práce zanikly. Námaha, úsilí a rozum, který do toho byl vložený, se nevytratil. Po vytvoření nové vlády ministerstvo spravedlnosti kontinuálně pokračovalo v dokončení návrhu novely.“

Komora se tedy na přípravě novely podílí už od začátku.

„Ano. Vždyť kdo lépe pozná činnost a život samotné komory.“

Jaké jsou nejzásadnější chystané změny?

„Samotná novela zasahuje nejen do vnějšího prostředí, ale hlavně do vnitřního života komory. V první řadě se prodlužuje funkční období orgánů komory ze tří na čtyři roky. Uvážili jsme, že tříletá doba je na realizaci záměrů krátká. Jedním dechem je třeba dodat, že možnost zvolení bude pouze na dvě po sobě jdoucí volební období. Velmi mě mrzí, že ve veřejnosti začala nejvíce rezonovat příprava změny délky koncipientské praxe. To není to nejdůležitější, i když se samozřejmě jedná o velmi podstatnou část návrhu.“

Další změna by měla nastat ve struktuře disciplinárních orgánů.

„U nás doposud, podle platného zákona, fungují disciplinární senáty složené z třech členů. O odvolání disciplinárního řízení rozhoduje předsednictvo Slovenské advokátní komory. Ze všech úhlů pohledu bude efektivnější a vhodnější, pokud se vytvoří tři tříčlenné odvolací disciplinární senáty.“

Přesto bychom se měli věnovat změně, která se nejvíce dotkne budoucích advokátů...

„Nás na jednu stranu těší, že to vyvolalo výrazný rozruch. Diskuze je někdy ku prospěchu věci. Řeknu celkem otevřeně, že se v tomto směru setkáváme s poměrně silným odporem. Ozývá se mnoho hlasů odporujících této změně, ale my jsme po důkladné analýze vnitřně přesvědčeni o tom, že je potřebná. Mnozí nás vyzývají k tomu, abychom důkazně podložili a vyargumentovali, proč se s touto změnou ztotožňujeme.“

Pro upřesnění. Dobu koncipientské praxe plánujete prodloužit ze tří na pět let. Dále chcete zpřísnit kritéria advokátních zkoušek plus omezit počet koncipientů, které může „čerstvý“ advokát mít...

„Vzhledem k narůstajícímu počtu advokátů přiměřeně roste i počet koncipientů. V současnosti je v seznamu advokátních koncipientů zapsaných přibližně 2200 právníků. Bohužel zaznamenáváme

pokles úrovně vědomostí absolventů právnických fakult. Nejenom na půdě komory, ztotožňují se s námi i jiné resorty. Na Slovensku získává vysokoškolský titul magistra práv přes tisíc absolventů právnických fakult. Oproti tomuto narůstajícímu počtu nastává velmi zajímavý jev, klesá jejich úroveň. To se projevuje i při advokátních zkouškách, kdy je neúspěšných 30 procent. To je vysoké číslo a jednoznačně to signalizuje, že jsou koncipienti nedostatečně připravení. Hodnotili jsme také nárůst počtu disciplinárních řízení. Zjistili jsme, že za posledních 10 let bylo nově zapsaných přibližně 3 tisíce advokátů, což je víc než polovina celkového počtu. K tomu se jako spojená nádoba váže, že za posledních 10 let bylo 1504 návrhů na zahájení disciplinárního řízení. Z toho bylo přibližně 1100 proti advokátům, kteří jsou v praxi do deseti let.“

Pětina advokátů?

„Zkresluje to, že jsme v minulosti měli problémy s neplacením příspěvků na činnost, což je disciplinární provinění. Takže to číslo je ovlivněné, protože jsme zhruba 700 disciplinárních řízení vedli proti „neplatičům“. Přese všechno komora nechce vytvářet věkové hranice, kdo je mladý a kdo starší a zkušený. Signifikantní ale je, že za posledních pět let bylo zahájeno disciplinární řízení proti 504 advokátům s praxí kratší než pět let. Tato čísla si nutně vyžadují analýzu a řešení. Jako samosprávná organizace přece nemůžeme dopustit, aby se tolik advokátů dostávalo do problémů s předpisy komory. Mimo jiná opatření jsme dospěli k názoru, že je třeba zkvalitnit přípravu advokátů a to zkvalitnění časově ohraničit. Tříletá praxe advokátního koncipienta je proto nedostatečná.“

Další omezení se týká školitelů.

„Ano. Není možné, a slýcháme to i od koncipientů, pracovat v kanceláři, kde má u sebe jeden školitel zapsaných deset koncipientů. To je zřejmé i laikovi.“

Neobáváte se, že by po těchto změnách zajímala slovenské právnické spíše advokacie v Česku?

„Mezi Českou a Slovenskou advokátní komorou jsou velmi úzké vazby. Máme vytvořenou společnou komisi pro uznávání vzdělání. Česká advokátní komora se rozhodla jít cestou, že nebude uznávat vzdělání získané na vysoké škole na Slovensku. Naše právní systémy se vzdalují, a proto přijali takové rozhodnutí. Nebudu nic tajit ani nic prozrazovat, když řeknu, že jsme i my na tuto záležitost přiměřeně reagovali. Nevytváří se tím ale absolutní bariéra přístupu na trhy. Existuje přece odborná zkouška způsobilosti, jsou to standardy Evropské Unie.“

Jak se jako advokát díváte na propojení Česka a Slovenska z hlediska právníků?

„Nebudu mluvit o svých osobních vazbách na Českou republiku, které jsou úžasné. Vycházíme ze společných tradic a právních kořenů a nebylo by dobré, kdyby si každý hrál na vlastním písečku. Historicky jsou vztahy bezvadné, spojují nás odborné problémy a společné zájmy v Evropské Unii.“

Musíme společně vystupovat a využít potenciál, který jsme založili rozdělením Československa. Máme vybudovanou strukturu spolupráce s Českou advokátní komorou. Problémy, které pociťuje každá komora zvlášť a je potřeba si vyměnit informace, se řeší na společných jednáních předsednictev.“

Není veřejným tajemstvím, že v posledních letech řada advokátních kanceláří odešla ze Slovenska, ze svých poboček. Činnost se tak centralizuje na Prahu.

„Všeobecně žijeme v době, kdy je svobodný trh. I advokátní povolání je nejen filosoficko-eticky, ale i ekonomicky svobodné povolání. Samozřejmě vnímáme tlak, který vzniká na základě zhoršení ekonomické situace. Pokud se to někteří kolegové rozhodli řešit odchodem ze slovenského trhu, je to jejich rozhodnutí.“

Čeští advokáti si někdy stěžují, že si média všimají jen toho špatného. Jistě je tomu tak i na Slovensku. Jak proti tomu bojujete?

„V tomto směru máme společný problém (*smích*). Když jsme se v úvodu rozhovoru bavili o cílech, které si naše předsednictvo dalo v roce 2010, jedním z nich bylo také to, abychom zlepšili obraz komory a advokátního povolání jako takového. Je pravdou, že média se vždy více věnují těm advokátům, kteří se dopustí přešlapu. Nechci, aby to vyznělo jako fráze, ale troufám si říct, že 95 procent z advokátů na Slovensku dělá svojí práci poctivě. O ty média zájem nemají.“

Pane předsedo, i když vzniká rozhovor ve Vaší kanceláři v Bratislavě, nebydlíte tady. Každý den dojíždíte...

„(*smích*) Poprvé od roku 1990 je předsedou Slovenské advokátní komory advokát, který profesně nepůsobí v Bratislavě. Ale dá se to celkem zvládnout. Mezi Banskou Bystrickou a Bratislavou je dálnice a jsem tu za chvíli.“

Vždy jste byl rozhodnutý o tom, že se stanete právníkem?

„Určitě jsem byl rozhodnutý o tom, že se stanu právníkem a po absolvování právnické fakulty v roce 1981 jsem se chtěl stát advokátem. Nestalo se tak a ty důvody nebyly na mé straně. Nastoupil jsem do justice a deset let jsem působil jako soudce. Když se naskytl možnost a uvolnily se bariéry, šel jsem do advokacie. Není to ale tak, že by moje působení v justici byla z nouze ctnost. Ta práce mě bavila, velmi si soudců vážím, protože vím, co jejich práce obnáší. Upřímně je to také někdy výhoda, protože vím, jak soudci uvažují, co je pro ně důležité a co ne.“

Doporučil byste advokátům, aby se na čas věnovali i jiným profesím?

„Určitě bych to doporučil. Pokud vím, jsou krajiny, kde advokacie vyvrcholením profesionální kariéry právníka. Prochází různými profesemi a po nasbírání zkušeností a vědomostí se právníci stávají advokáty v závěru svého života. Může jít o můj subjektivní názor, šel jsem tou cestou a vážím si toho, že jsem takovou možnost získal.“

Jiné povolání Vás nelákalo?

„V mém životě byly jen dvě možnosti. Jedna byla trochu infantilní a v té době nereálná, a to povolání spojené s vodou. Chtěl jsem být námořník, a to myslím naprosto vážně. Můj cíl byl studovat v Dánsku vysokou školu námořní. Z rodinných důvodů a jiných jsem od tohoto záměru odstoupil a právo bylo vždy prioritou. Nelituji, že jsem se vydal touto cestou.“

Největší odpočinek je pro Vás tedy u vody?

„Určitě u vody a hlavně na vodě.“

Někde u Banské Bystrice?

„Řeku Hron nazývám matkou řek. V bývalém Československu je Hron vodácky nejdelší splavnou řekou, její splavnost na kanoi je 262 kilometrů. Můžete se plavit z Banské Bystrice až do Budapešti.“

Děkujeme za rozhovor.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Půl roku po účinnosti novely stavebního zákona](#)
- [Rozhovor s Adamem Vojtěchem](#)
- [Video rozhovor s Danielou Kovářovou](#)
- [Video rozhovor s Martinem Maisnerem](#)
- [Video rozhovor s Monikou Novotnou](#)
- [Video rozhovor s Robertem Nerudou](#)
- [Video rozhovor s Michalem Vepřekem](#)
- [Video rozhovor s Robertem Němecem](#)
- [Video rozhovor s Michalem Hinkem](#)
- [Video rozhovor s Janem Pořízkem](#)
- [Video rozhovor s Martinem Nedelkou](#)